

Pedagogisch beleid

Kinderdagverblijf Mama's kindje

Locatie Loevesteinlaan

Den Haag, november 2021

Inhoudsopgave

voorwoord	5
1. Inleiding.....	6
1.1 Basisfunctie Kinderdagverblijf	6
1.2 Functie opvoedingsondersteuning	7
1.3 Signalerende functie	7
1.3.1 doorverwijzing	8
2. Pedagogische basisdoelen (wet kinderopvang)	9
2.1 Het geven van een gevoel van emotionele veiligheid.....	9
2.2.1 Mogelijkheid bieden tot het uiten van emoties.....	11
2.2.2 De wenperiode (extern)	11
2.1.3 De wenperiode (intern)	11
2.1.4 De pm'ers	12
2.1.5 Mentor en taken	12
2.1.6 Voorbereiding basisschool	12
2.1.7 Overdracht basisschool	12
2.2 Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie.	13
2.2.1 Cognitieve ontwikkeling	13
2.2.2 Zelfredzaamheid.....	14
2.2.3 Lichamelijke / motorische ontwikkeling	14
2.2.4 Creatieve ontwikkeling	15
2.2.5 Stimuleren fantasie	15
2.3 Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie	15
2.3.1 Leren omgaan met conflicten.....	16
2.3.2 Leren omgaan met anderen	16
2.3.3 Respect voor jezelf en anderen.....	16
2.4.4 Behulpzaamheid.....	17
2.4.5 Luisteren naar anderen.....	17
2.4 Het geven van een kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken	17
2.4.1 Openstaan voor andere normen en waarden	18
2.4.2 Corrigeren en belonen	18
3. Plaatsingsbeleid	19
3.1 Bitcare	19
3.2 Rondleiding	19

3.3 Intakegesprek	19
3.4 Toestemmingsformulieren	19
3.5 Plaatsing	20
3.6 Eerste keer op de opvang.....	20
3.7 Dag(delen) ruilen of extra dagen opvang	20
3.8 Voorrang broertjes en zusjes	21
4. Structuur en regelmaat	22
4.1 VVE Piramide	22
4.1.1 Totaalprogramma	22
4.1.2 Thema's.....	22
4.2 Dagindeling.....	22
4.3 Spelen	23
4.3.1 Vrij spel	23
4.3.2 Samenspel	23
4.4 Rituelen	23
4.5 Activiteitenoverzicht.....	25
5. Stamgroepen en inrichting.....	26
5.1 De Rupsjes, 6 weken – 2 jaar	26
5.2 De Vlinders.....	26
5.3 activiteiten buiten de stamgroep	26
5.3.1 Samenvoegen	26
5.3.2 Buiten spelen	26
5.3.3 Uitstapjes met de kinderen	26
5.4 De hoeken.....	27
5.4.1 huishoek	27
5.4.2 Bouw- en autohoek.....	27
5.4.3 Leeshoek.....	28
5.5 Beroepskracht-Kindratio (BKR)	28
5.6 Afwijking BKR, 3-uursregeling	28
6. Verzorging kinderen	29
6.1 Eten en drinken	29
6.2 Luiers en zindelijkheid	29
6.3 Tandenvoetsen.....	30
6.4 Slapen	30
6.5 Verjaardagen en feesten	30
7. Personeel	32

7.1 Pedagogisch medewerkers	32
7.2 Kwaliteit.....	32
7.3 Stagiaires	32
7.3.1 Formatieve inzet	33
7.4 Vaste gezichtencriterium.....	33
8. ouderbeleid.....	34
8.1 Contact met ouders.....	34
8.2 Periodieke besprekingen met ouders	34
8.3 Samenwerking met ouders.....	34
8.4 Betrokkenheid	35
8.4.1 De oudercommissie.....	35
8.5 Themabrieven	35
8.6 Nieuwsbrieven.....	35
Bijlage 1: Interactievaardigheden.....	36
Sensitieve responsiviteit	37
Praten en uitleggen.....	38
Ontwikkelingsstimulering	39
Respect voor autonomie	40
Begeleiden van interacties	41
Structureren en grenzen stellen	41

voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf Mama's Kindje (hierna te noemen KDV Mama's Kindje). Dit beleidsplan is in het voorjaar van 2020 tot stand gekomen door evaluatie van het toenmalige beleid. Samen met de locatiemanager, de directie en de pedagogisch beleidsmedewerker is het beleid nader uitgewerkt. Ook hebben betrokken ouders en pedagogisch medewerkers meegelezen en advies gegeven.

Nieuwe pm'ers krijgen een inwerkprogramma aangeboden waarbij het pedagogisch beleidsplan de basis vormt. We verwachten van de pm'ers dat ze het beleid goed kennen en weten hoe en waar ze deze kunnen raadplegen. Het complete beleid ligt ter inzage op kantoor van de locatiemanager. Daarnaast heeft elke groep een groepsmap waarin het pedagogisch beleidsplan in is opgenomen.

De locatiemanager, Firdevs Günes, is verantwoordelijk voor het algehele beleid. De directeur, Ali Günes, is de eindverantwoordelijke voor dit beleid.

Voor de leesbaarheid staat in het beleidsplan ouders, pm'ers, medewerkers en Mama's Kindje. Met ouders worden ook uiteraard verzorgers bedoeld. Onder pm'ers worden gediplomeerde pedagogische medewerkers verstaan. Met medewerkers worden pm'ers, ondersteunende collega's en de leiding bedoeld. Tevens staat er in het beleidsplan vaak 'hij' en 'zijn' als er over een kind wordt gesproken, hiermee bedoelen we uiteraard zowel meisjes als jongens.

1. Inleiding

Kinderdagverblijf Mama's kindje draagt mede de verantwoordelijkheid voor de opvoeding en verzorging van kinderen die door ouders aan het kinderdagverblijf worden toevertrouwd. Ouders vertrouwen ons hun kostbaarste bezit toe, hun kinderen. Deze verantwoordelijkheid nemen wij uiterst serieus en hiermee vormen we de basis van ons handelen. Het uitgangspunt van het kinderdagverblijf is de opvang, ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Het pedagogisch beleid van Mama's Kindje geeft richting aan het handelen van de pm'ers en verantwoordt deze.

Het pedagogisch beleid geeft de pm'ers houvast bij hun werk. Daarnaast biedt het pedagogisch beleid ouders en andere geïnteresseerde zoals bijvoorbeeld de GGD, de oudercommissie, stagiaires en andere geïnteresseerden, inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt.

Mama's Kindje streeft er naar een zo huiselijk mogelijk opvang te bieden aan kinderen. Onze opvang is een tweede huis voor kinderen waar kinderen graag komen spelen. Kinderen die worden opgevangen in een vertrouwde en warme thuissfeer voelen zich veilig, waardoor ze zichzelf kunnen zijn en meer durven. En dat is de basis voor optimale ontwikkeling.

Door nauw samen te werken met ouders, beginnend bij een uitgebreide intake en wensperiode, zorgen wij voor voldoende kennis en achtergrondinformatie over het kind. Wij willen ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding en we merken dat ouders speciaal voor onze kinderopvang kiezen. Mama's Kindje biedt net iets meer dan een gemiddeld kinderdagverblijf. Wij lopen net een stukje harder en doen net iets meer ons best om ouders het gevoel te geven dat ze er niet alleen voor staan als het om opvoeden gaat.

We proberen zoveel mogelijk rekening te houden met de behoeften van ouder en kind en proberen hiermee de overstap van de thuissituatie naar tweede huis makkelijker te maken. Dit doen we door veel te overleggen met ouders en hen te betrekken bij de opvang. Wij zijn er supertrots op dat bijna al onze ouders nauw betrokken zijn bij ouderactiviteiten, zoals onze jaarlijkse feesten en themabijeenkomsten. Het is eerder regel dan uitzondering dat alle ouders actief deelnemen aan de ouder-kindactiviteiten die wij aanbieden.

1.1 Basisfunctie Kinderdagverblijf

Bij Mama's Kindje komen kinderen van 0-4 jaar wiens ouders werken en/of studeren. Wij zijn van maandag t/m vrijdag geopend van 07.30 uur tot 18.00 uur. Met uitzondering van nationale feestdagen en eventueel 2 studiedagen per jaar zijn we het gehele jaar geopend. De sluitingsdagen worden aan het begin van het jaar gecommuniceerd met de ouders. Zie *hoofdstuk 3 Plaatsingsbeleid*.

Naast de algemene begeleiding en verzorging van kinderen, bieden we veel ruimte om kinderen te laten spelen. Want spelen is leren. Kinderen kunnen alleen of met elkaar spelen door middel van vrij en gericht spel. Onze activiteiten bieden we zowel binnen als buiten aan. Onze pm'ers begeleiden de kinderen en zorgen ervoor dat ze zich goed kunnen ontwikkelen conform de pedagogische basisdoelen welke beschreven zijn in *hoofdstuk 2*. Op ons kinderdagverblijf maken we gebruik van

programmaonderdelen van de VVE-methode Piramide. Zie 4.1 Vroege Voorschoolse Educatie.

Onze peuters en ouders worden goed voorbereid op de basisschool. Wij proberen kinderen met een voorsprong door te laten stromen naar de basisschool. Ouderbetrokkenheid wordt gewoon voor ouders. De kinderen leren gedrag aan die op de basisschool van hen wordt verwacht, zoals zitting nemen in een kring en de functie daarvan, het opruimen na het spelen, uitgestelde aandacht, etc.

1.2 Functie opvoedingsondersteuning

Mama's Kindje biedt kinderen de gelegenheid leeftijdsgenoten te ontmoeten en spelenderwijs allerlei vaardigheden op te doen. Ook voor ouders is ons kinderdagverblijf een belangrijke ontmoetingsplaats. Zij krijgen de gelegenheid om met andere ouders in contact te komen. Ons kinderdagverblijf blijkt in de praktijk voor ouders dus een belangrijke, laagdrempelige voorziening te zijn en een plek waar zij hun (sociale) netwerk uitbreiden. Mama's Kindje is voor veel ouders de eerste langdurige relatie die ze aangaan met een maatschappelijke organisatie. Mama's Kindje brengt mensen met verschillende achtergronden in contact met elkaar.

Daarnaast bieden wij veel ouder-kindactiviteiten aan waardoor ouders gemotiveerd worden om thuis ook bewust in te zetten op ontwikkelingsstimulering. Wij geven onze ouders nieuwsbrieven en oefenbladen mee die we zelf maken (en geïnspireerd zijn vanuit de VVE-methode Piramide). Hiermee proberen we een stukje continuïteit te bieden voor de kinderen. Ouders kunnen thuis ook aan de slag met woorden en begrippen die we thematisch behandelen in het kinderdagverblijf. We stimuleren ouders om hun kinderen thuis voor te lezen zodat het woordenschat wordt vergroot en het de algehele taalontwikkeling ten goede komt. Daarnaast willen wij ook een voorbeeld zijn in de verzorging van kinderen. Onze kinderen poetsen bijvoorbeeld dagelijks hun tanden voor het slapengaan. Hiermee willen we laten wennen in het verzorgen van hun gebit en ouders stimuleren om hiermee door te gaan thuis.

Onze locatiemanager is de spil in de organisatie, met haar jarenlange ervaring als pm'er, leidinggevende, moeder en grootmoeder, weet zij ouders en kinderen tot de organisatie te binden en te inspireren. Zij geeft ouders ook tips en adviezen over opvoedingsvraagstukken zoals omgaan met ongewenst gedrag, zindelijkheid en voeding.

1.3 Signalerende functie

Onze pm'ers observeren de kinderen dagelijks tijdens de diverse programmaonderdelen die we aanbieden. Doordat de pm'ers de kinderen goed kennen en weten hoe ze zich doorgaans gedragen, signaleren ze snel bijzonderheden in gedrag en houding. Naast de dagelijkse observaties worden de kinderen ook periodiek geobserveerd en worden de resultaten en bevindingen vastgelegd. Hiermee kunnen we het ontwikkelingsverloop van onze kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden over langere tijd observeren en registreren. Indien de situatie dit vereist wordt er overlegd met de pedagogisch coach en/of wordt er extern advies ingewonnen. De locatiemanager ondersteunt de pm'ers bij het eventuele

zorggesprek met de ouders. Indien er signalen zijn die leiden tot vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling wordt het stappenplan van de meldcode gevolgd.

1.3.1 doorverwijzing

Indien de pm'ers zich zorgen maken om het kind, bijvoorbeeld omdat er tijdens de observatie is gebleken dat er mogelijk sprake is van een achterstand op een ontwikkelingsgebied, dan adviseert de pm'er de ouder om extern hulp in te schakelen. De pm'ers verwijzen ouders altijd door naar de huisarts of het CJG voor hulp. Als de pm'ers constateren dat de ouders wellicht opvoedingsondersteuning nodig hebben, dan verwijzen ze de ouder door naar het consultatiebureau (CJG). In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij taalachterstanden, verwijzen de pm'ers ouders ook door naar de bibliotheek. Veel bibliotheken hebben taalactiviteiten voor volwassenen.

2. Pedagogische basisdoelen (wet kinderopvang)

Kwalitatief goede kinderopvang is van onmisbaar belang voor het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Pm'ers zijn professionele medeopvoeders en leveren een belangrijke bijdrage aan de opvoeding van een kind. Deze is onder andere gericht op een optimale ontwikkeling van kinderen tot zelfstandige personen, die in staat gesteld en uitgedaagd worden volledig te integreren in het sociaal-maatschappelijk leven. In de wet kinderopvang staan vier pedagogische basisdoelen die belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind, beschreven door Marianne Riksen-Walraven, hoogleraar Ontwikkelingspsychologie aan de Universiteit van Amsterdam:

- Het bieden van een gevoel van veiligheid (emotionele veiligheid) en vertrouwen;
- Het bevorderen van persoonlijke competentie;
- Het bevorderen van sociale competentie;
- Het eigen maken van waarden, normen, cultuur.

Het uitgangspunt is dat als de vier basisdoelen in de opvangsituatie worden behaald, de ontwikkeling van het kind gunstiger zal verlopen.

2.1 Het geven van een gevoel van emotionele veiligheid.

Het bieden van een gevoel van veiligheid vormt de pedagogische basis in ons kinderdagverblijf. Een veilig en vertrouwd gevoel draagt bij aan het welbevinden van kinderen. Het is noodzakelijk voor een goede ontwikkeling. Vanuit een gevoel van vertrouwen en veiligheid kunnen en durven kinderen op onderzoek uit te gaan en te gaan ontdekken. Vanuit een gevoel van vertrouwen durven de kinderen ook zichzelf te zijn.

De pm'ers, de stagiaires, de andere kinderen in de groep, de inrichting van de omgeving, de structuur van de dag en organisatie op de groep, zijn allen 'bronnen' van veiligheid. De interactie tussen pm'er en kind is een belangrijk pedagogisch middel om het kind een gevoel van veiligheid te bieden.

De basishouding is een positieve benadering van de kinderen met een opgewekte, vriendelijke, uitstraling met warmte en hartelijkheid. We laten op een positieve manier merken dat we betrokken zijn bij het kind, 'er zijn' voor het kind, proberen ons in het kind te verplaatsen. Zo voelt een kind dat het op ons terug kan vallen. We dragen zorg voor een prettige sfeer, waarin het kind zich welkom voelt en op zijn gemak is, zodat het zich "thuis" voelt. Veel lachen en met elkaar plezier maken vinden wij belangrijk. Daarbij maken we veel oog- en lichaamscontact in de communicatie met het kind. We raken de kinderen zachtjes aan als we met ze praten, we nemen ze op schoot en knuffelen veel met ze. Een kind ervaart hierdoor dat hij er mag zijn, dat de aandacht exclusief is en dat hij gezien wordt.

Een kind ervaart emotionele veiligheid, wanneer er adequaat op zijn signalen en behoeftes wordt gereageerd, de pm'er is daarbij sensitief en responsief. Dat wil zeggen dat ze signalen die het kind uitzend, ziet en rekening houdt met stemming,

karakter, eigenheid, ontwikkelingsfase en emoties. En pas daarna reageert ze. Ervaren baby pm'ers herkennen huiltjes en kunnen deze categoriseren in 'ik heb honger', 'ik verveel me', 'ik ben moe en wil eigenlijk slapen' etc. Een (ervaren) pm'er kan het gedrag van kinderen lezen en vervolgens handelen. "Zo, jij hebt flink lopen zweten, wil je een extra beker water drinken?"

We kijken en luisteren met aandacht naar elk kind en letten op verbale en non-verbale signalen. Door goed in de gaten te houden hoe het kind zich voelt kunnen we ons pedagogisch handelen aanpassen aan wat het kind nodig heeft. Ook leren we het kind kennen en weten welk gedrag er bij hoort. We hebben oog voor de eigenheid van elk kind, staan open voor het kind en geven het de ruimte. Daarnaast is het belangrijk dat er een goed contact is met ouders en dat we goed op de hoogte zijn van de thuissituatie. Hierdoor kunnen we inspelen op de wensen en behoeftes die ouder en kind hebben. De uitgebreide intake en de wenperiode is daarbij van groot belang en daarna de dagelijkse overdrachten tussen de pm'ers en met de ouders.

We proberen daarom ook zoveel mogelijk de gewoontes van de thuissituatie mee te nemen, zolang deze stroken met onze visie op opvoeding en onze normen en waarden. Denk daarbij aan hoe we kinderen troosten, hoe we ze corrigeren, voedingsgewoontes etc.

Kinderen voelen zich emotioneel veilig als ze weten waar ze aan toe zijn. Daarom werken we met vaste gezichten, vaste dagritme en proberen we zoveel mogelijk voorspelbaar te zijn in onze dagelijkse gang van zaken. We vertellen de kinderen wat we doen en waarom we het doen. Bijvoorbeeld: "Ik zie dat je een snotneusje hebt, ik pak nu een zakdoekje om je neus te vegen." Hiermee laten we de kinderen voelen dat we ze zien en dat we er voor hen zijn. Door te vertellen wat we doen wordt de situatie ook overzichtelijk voor ze.

Bij de inrichting van groepsruimten maken we hoekjes en aparte plekken met verschillende uitstraling. Elke groepsruimte beschikt over een tafel met stoelen waar kinderen eten, drinken en tafelactiviteiten uitvoeren zoals knutselen en voorlezen. Beide groepen hebben een aparte en afgesloten slaapruijnte. Elk kind heeft zijn eigen bedje, lakentje en dekentje. Beide groepen beschikken daarnaast over een eigen sanitaire ruimte waar peuters toiletjes zijn. Op alle groepen hebben we hoeken gecreëerd waar kinderen zich kunnen terugtrekken als ze daar behoefte aan hebben. We letten tijdens het inrichten op dat de ruimte overzichtelijk is voor pm'ers en kinderen, zodat ze elkaar 'steeds' in de gaten kunnen houden als ze dat nodig vinden. We richten de ruimtes zo in dat het kind zich veilig voelt om zelfstandig en fysiek veilig op ontdekking uit te gaan.

Door herkenbaarheid van gebruik van de verschillende ruimten en hoeken daarbinnen, weet het kind waaruit het kan kiezen. Dit kan doordat er structuur is in de inrichting (weten waar welk speelgoed te vinden is) of door foto's en aankleding (zien wat er te doen is). Zo weet een kind waar de verkleedkieren te vinden zijn en waar het kan puzzelen. We maken afspraken over gebruik van de ruimte zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er kan en mag. Voor de continuïteit zorgen we ervoor dat al onze ruimtes op hoofdlijnen dezelfde grove inrichting hebben. De ruimten hebben allemaal een tafel met stoelen, bakken met

persoonlijke spullen van kinderen, foto's van de kinderen, een tweepersoonsbank, een kast met mappen/administratie van de pm'ers, spiegels, een verschoonmeubel en een keuken

We hebben regels over de fysieke veiligheid om ongelukken te voorkomen; bijvoorbeeld klimmen kan buiten, maar niet binnen op de kasten. In de aankleding van de ruimte en bij een activiteit, bijvoorbeeld in het kader van een thema maken we ook gebruik van dingen die de kinderen of ouders van thuis meenemen. Dat kan variëren van foto's van thuis tot bladeren die door de kinderen zijn meegenomen na een wandeling in het Zuiderpark.

2.2.1 Mogelijkheid bieden tot het uiten van emoties

Wanneer een kind huilt zullen wij hem troosten door begrip te tonen voor zijn verdriet. We proberen ook uitleg te geven om het verdriet zoveel mogelijk weg te nemen en geven het kind de mogelijkheid om te huilen. Wanneer een kind in de groep bijv. verdrietig of boos is en moet huilen, zullen we de andere kinderen uitleggen waarom hij huilt zodat er begrip ontstaat voor de emoties van anderen.

2.2.2 De wenperiode (extern)

Eén tot twee weken voordat het kind geplaatst wordt, vindt het intakegesprek met de ouders plaats. Het gesprek wordt gevoerd door de pm'er van de groep waarin het kind is ingedeeld, bij voorkeur de mentor. Tijdens dit gesprek wordt ook aan de ouder bekend gemaakt wie de mentor is. Samen met de ouder(s) wordt een wenschema opgesteld waarna het wennen kan starten. Het aantal keer dat een kind komt wennen is gekoppeld aan het aantal dagen dat de ouder afneemt, met een minimum van 2 keer wennen en een maximum van 3 keer wennen. Als kinderen bijvoorbeeld drie dagen per week opvang afnemen, dan komen zij ook drie keer wennen. Ouders kunnen hun kind een bekend vertrouwd voorwerp geven van thuis, zoals een knuffel, een tussendoek, een rammelaar, favoriete bijtring etc.. Na gebruik wordt het persoonlijke voorwerp opgeborgen in het persoonlijke mandje.

Afhankelijk van hoe de wendagen verlopen wordt de wenperiode eventueel verlengt. Hierbij houden we tevens rekening met de ouder(s) die ook moeten wennen aan de nieuwe situatie. Het kan voorkomen dat de ouder of het kind het lastig vindt om elkaar los te laten. In dit soort uitzonderlijke gevallen, bieden we één ouder de mogelijkheid om tijdens de wendagen een korte afgebakende periode op de groep te zijn. De ouder is er dan alleen om het kind gerust te stellen waarna het na de afgesproken tijd de groep verlaat. Het afscheid is altijd kort en duidelijk. We vinden het belangrijk om het wenproces goed te volgen en te handelen naar behoefte. En uiteraard is het ook mogelijk dat ouders die bezorgd zijn kunnen bellen met de pm'er.

2.1.3 De wenperiode (intern)

Zodra een kind uit de Rupsjesgroep toe is om door te stromen naar de volgende stamgroep, ongeveer 2 – 2,5 jaar, worden er goede afspraken voor een fijne overdracht. Ouders worden een maand van te voren op de hoogte gebracht dat het kind gaat doorstromen en er worden wenafspraken op de nieuwe groep

gemaakt. Samen met de ouder(s) gaat het kind een kijkje nemen in zijn nieuwe groep en maakt kennis met zijn nieuwe pm'ers, kinderen en de ruimte.

Buiten deze kennismakingsmoment went het kind door regelmatig de nieuwe groep te bezoeken voordat hij officieel doorstroomt. De pm'ers van de twee groepen overleggen van te voren wie de nieuwe mentor wordt, de nieuwe mentor maakt vervolgens kennis met de ouder en stelt zich voor. Ook formeel wordt de doorstroom georganiseerd. Er vindt een eindgesprek bij de Rupsjes plaats tussen de ouder en de pm'er (mentor). Tevens wordt de laatste observatie besproken. In de (ouder)app Bitcare wordt het kind aangemeld bij de groep Vlinders.

2.1.4 De pm'ers

We gaan er vanuit dat elke pm'er kennis heeft van de ontwikkeling van kinderen, van verzorging, gezonde voeding en hygiëne. Dit beschouwen we als basiskennis. Het in de praktijk vertalen van de pedagogische visie, uitvoeren van de doelstellingen en de uitgangspunten, vraagt belangrijke competenties van de pm'er. Wij vinden betrouwbaarheid en gelijkwaardigheid (onderling) heel belangrijk bij de pm'er. We willen graag pm'ers die zelfbewust, zelfstandig en vooral respectvol naar de kinderen toe zijn. Onze pm'ers moeten kinderen prikkelen om hun natuurlijke nieuwsgierig- en leergierigheid te uiten en gevolg eraan te geven. Daarbij moeten onze pm'ers een voorbeeld voor de kinderen zijn en beschikken over de zes interactievaardigheden zoals beschreven in de bijlage.

2.1.5 Mentor en taken

Elk kind heeft een mentor die het kind observeert en volgt. Ook is de mentor de vaste aanspreekpunt voor de ouder(s) en collega's. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind met bijzondere aandacht en is altijd goed op de hoogte van ontwikkelingen. De mentor voert zoveel mogelijk de gerichte observaties uit en voert de (tien minuten)gesprekken met de ouder(s).

2.1.6 Voorbereiding basisschool

Vanaf de peutergroepen bereiden we de kinderen spelenderwijs op de basisschool. Want spelen is leren. We gebruiken hiervoor elementen uit de VVE-methode Piramide waar veel aandacht is voor taal en rekenen. We houden kringgesprekken, kinderen worden zindelijk en gaan zelfstandig naar de wc. Ook leren we de peuters om om te gaan met uitgestelde aandacht, om in een rij te gaan staan en eventuele (taal)achterstanden in te lopen. De kinderen leren tevens om om te gaan met andere volwassenen dan hun ouders en naasten. Ook leren zij met materiaal te werken die ze ook op school gaan tegen komen. Zoals pennen, potloden, scharen, lijm om mee te schrijven en te tekenen, knippen en te plakken. De kinderen leren onder andere tot tien tellen, letters, cijfers, vormen, kleuren e.d. te herkennen en de dagen van de week opnoemen.

2.1.7 Overdracht basisschool

Wanneer het kind bijna 4 jaar wordt, wordt de overdracht naar de basisschool voorbereid. De mentor vult de overdrachtsformulier in en bespreekt deze met de ouder(s). Het document wordt mee gegeven aan de ouder. De ouder overhandigt het document zelf aan de basisschool. Indien de situatie dit vereist, bijvoorbeeld bij

zorgen vanwege een achterstand, dan wordt er een warme overdracht gehouden door de mentor. In dit geval wordt er een persoonlijke of telefonische afspraak gemaakt met de IB'er en/of toekomstige leerkracht. Ouders geven hiervoor schriftelijke toestemming.

2.2 Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie.

Hierbij wordt bedoeld op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. We maken onderscheid in verschillende competenties, te beginnen bij de emotionele. Daarbij is het belangrijk dat het kind het gevoel krijgt er te mogen zijn en op anderen te kunnen vertrouwen. Bij de cognitieve competenties gaat het om de behoefte de wereld om je heen te begrijpen, daarbij hoort dan ook de taalontwikkeling. De communicatieve competentie is nodig om jezelf kenbaar te maken. De motorisch-zintuigelijke competentie is het streven naar zelfstandigheid en zelfredzaamheid. De sociale competentie omvat het erbij willen horen en streven naar waardering en goedkeuring.

Kinderen vinden het leuk om dingen zelf te doen en iets wat lukt geeft zelfvertrouwen en leidt tot meer initiatieven. We laten kinderen daarom graag dingen 'zelf' doen en proberen. Elk kind is uniek, Mama's Kindje houdt rekening met stemming, karakter en eigenheid in haar bejegening en aanbod. De ontwikkelingsfase van het kind worden daarbij nauwlettend in de gaten gehouden. Belangrijk is dat het kind zich goed voelt over zichzelf waardoor zijn zelfvertrouwen kan groeien.

De huiselijke sfeer bij Mama's Kindje biedt een veilige omgeving waarin kinderen hun emoties kunnen uiten. De pm'er benoemt de emoties van het kind en helpt het kind zijn emotie te benoemen en het een plekje te geven. Zo ervaart een kind dat hij gezien en begrepen wordt. Kinderen die hun emoties mogen en kunnen benoemen kunnen beter met hun emoties omgaan. Kinderen worden door de omgeving, door het programma en door onze pm'ers uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische en cognitieve vaardigheden (waar de taalontwikkeling onderdeel van uit maakt) en creatieve vaardigheden, teneinde kinderen in staat te stellen steeds zelfstandiger te functioneren in een veranderde omgeving.

Om persoonlijke competenties van kinderen te kunnen bevorderen beschikt onze opvang over goed ingerichte binnen- en buitenruimtes en een diversiteit aan speelmaterialen. Kinderen kunnen en mogen allerlei activiteiten ondernemen, op eigen initiatief of via het aangeboden programma. Pm'ers hebben oog voor de interesses en behoeften van elk individueel kind en weten tegelijk het groepsproces en de activiteiten zo te organiseren dat iedereen aan bod komt.

2.2.1 Cognitieve ontwikkeling

Taalontwikkeling

Door middel van veel te praten met de kinderen en vragen te stellen, trachten we de kinderen te leren zich verbaal duidelijk te maken naar anderen. Wij vinden het

belangrijk de kinderen niet te verbeteren, maar de zin vragenderwijs in correct Nederlands te herhalen. Bijv.: als een kind zegt "ik heb lekker geslaapt" dan vragen wij: "Heb jij lekker geslapen?" We stimuleren de kinderen om zich verbaal te uiten. Bijv. als een kind zijn voet met een losse veter naar ons uitsteekt dan proberen we met vragen duidelijk te krijgen wat hij wil (mijn veter is los, wil je hem vastmaken?).

Begrijpen / benoemen

Door steeds de dingen en handelingen te benoemen en te herhalen leren de kinderen ze te herkennen en begrijpen. Een voorbeeld is een spel aan tafel waarbij voorzetsels van belang zijn. Zet dit maar OP de tafel, leg dit eens ONDER je stoel, ga maar eens NAAST....zitten. ook tijdens het eten van brood en fruit benoemen we de soorten broodbeleg en fruit. Dit zijn zaken die zich dagelijks herhalen.

Inzicht verkrijgen

Door ze regelmatig te benoemen, krijgen de kinderen inzicht in begrippen. Bijv.: kleuren, vormen, voorzetsels, diergeluiden. We bieden dit spelenderwijs aan, maar ook in de dagelijks gang van zaken, zoals de kleur van de borden en bekken benoemen. Bij de voorgaande punten is de samenwerking met de ouders erg belangrijk.

2.2.2 Zelfredzaamheid

Stimuleren van zelfstandigheid

- Voor en na het slapen laten we de peuters zich zoveel mogelijk zelf aan- en uitkleden, in een gemakkelijke volgorde (bijv. eerst sokken, dan de broek). Dit gebeurt eerst met hulp door de kledingstukken op de goede manier aan te geven (voorkant voor). We zullen het veel voordoen, de kinderen mondeling aanwijzingen geven en de kinderen prijzen als het lukt. De rol van de ouders is hierbij onontbeerlijk.
- Als we met de kinderen naar buiten gaan, leren we de kinderen om op een makkelijke manier de jassen aan te trekken door de jassen op de grond neer te leggen, de handen in de mouwen steken en ze over het hoofd aan te trekken.
- We streven ernaar om kinderen de dingen zoveel mogelijk bij de naam te laten noemen. Dit doen we bijv. door het broodbeleg van te voren gezamenlijk te benoemen met als doel herkenning te creëren, dat ze weten hoe het heet. De kinderen kunnen zelf bepalen wat ze willen eten. Zo laten we de kinderen ook zelf om een eventuele volgende boterham vragen, en wel een hele of een halve, om de kinderen inzicht te laten krijgen of ze werkelijk nog meer willen eten en zo ja hoeveel.
- Na het eten gaan we met de kinderen plassen, tandenpoetsen en de gezichten en handen wassen. Ook hierbij zullen we de kinderen zoveel mogelijk aansporen om dit zelfstandig te doen.

2.2.3 Lichamelijke / motorische ontwikkeling

Stimuleren van de ontwikkeling van de grove motoriek

Wij geven de kinderen de gelegenheid om in vrij spel te rennen, springen, klimmen of fietsen. Ook in spelvorm wordt aandacht besteed aan de grove motoriek, bijvoorbeeld stilstaan als de muziek ophoudt, heel zachtjes lopen als de muziek zacht is. Kortom: wij bieden een aanvulling op de thuissituatie (meer ruimte en meer uitdagingen).

Stimuleren van de ontwikkeling van de fijne motoriek

Wij stimuleren de kinderen om zichzelf aan en uit te kleden en knopen en ritsen zelf open en dicht te maken. Ook het aanbieden van puzzels (oog/handcoördinatie), knutselmateriaal of kralen rijgen is bedoeld om de ontwikkeling van de fijne motoriek te bevorderen.

2.2.4 Creatieve ontwikkeling

Leren omgaan met verschillende materialen

Door ze regelmatig creatieve activiteiten aan te bieden, maken de kinderen kennis met verschillende materialen en hun mogelijkheden. Wij laten zien wat er allemaal kan met dit soort materialen: kneden, balletjes draaien, slangen rollen van klei, scheuren, knippen, prikken, plakken met papier, of schilderen met verf. Maar, het is uiteindelijk wat het kind ervan wil maken, het gaat ten slotte om de fantasie van het kind en niet de opdracht van de pm'er.

2.2.5 Stimuleren fantasie

We laten de kinderen zoveel mogelijk hun eigen gang gaan, ze mogen zelf ontdekken hoe ze vinden dat iets eruit moet gaan zien (bijv. bij het plakken van een gezicht laten we het kind zelf bepalen waar de ogen, neus en mond moet komen). In de huishoek kunnen de kinderen losgaan met hun fantasie, ze kunnen een prinses of een superheld worden. Ook kunnen ze zelf voorwerpen of attributen maken die ze wel of geen functie geven. Bijvoorbeeld een blokkenvliegtuig die niet alleen vliegt, maar ook over de keuken rijdt.

2.3 Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie

Hierbij gaat het om sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie tussen de kinderen bij Mama's Kindje wordt door de pm'ers begeleid en zij spelen hier een actieve rol in.

We stimuleren de kinderen om zich socialer op te stellen, door bijvoorbeeld samen te spelen, elkaar te helpen met kleine taakjes en samen ergens verantwoordelijk te zijn. De pm'ers vragen de kinderen om attent te zijn naar elkaar en eventueel terughoudend op te stellen. Bijvoorbeeld door rekening met elkaar te houden en zich niet te 'bemoeien' met de andere kinderen. We bieden kinderen activiteiten aan waarbij zij een onderdeel uit kunnen maken van een grote groep, in duo's of tijdens de kringspellen. In de kring bieden we een scala aan gezellige activiteiten aan, te denken valt aan samen liedjes zingen, een boekje voorlezen of elkaar

verhaaltjes vertellen. Tijdens dit soort spelmomenten leren kinderen om op hun beurt te wachten, naar elkaar te luisteren, samen te spelen en samen te delen.

Wij stimuleren de kinderen om zelf kleine conflictjes op te lossen. De pm'er kijkt eerst op afstand toe hoe de kinderen omgaan met de situatie. Hierbij vinden we het belangrijk dat we emoties de ruimte te geven. Kinderen mogen boos zijn, maar de uiting van de boosheid moet natuurlijk niet slaan of schelden zijn. Indien nodig grijpt de pm'er in en bemiddelt, waarbij er ruimte is voor het uiten van emoties en tot het (samen) komen van een oplossing. De pm'er zegt dan bijvoorbeeld: "Ik zie dat je verdrietig bent omdat andere kinderen nu spelen met het speelgoed waar jij mee wilt spelen. Dat snap ik wel hoor, het is ook leuk speelgoed. Als het kindje straks klaar is met het spelen dan mag jij weer. Zullen we samen kijken of je met iets anders wilt spelen?"

2.3.1 Leren omgaan met conflicten

Als er tussen kinderen een strijd ontstaat om bijv. speelgoed, kunnen er hevige emoties loskomen. Wij houden dit goed in de gaten en grijpen niet direct in. We kijken aan of de kinderen het conflict zelf op kunnen lossen en grijpen pas in als er lichamelijk agressief gedrag bij komt kijken. Zolang het verbaal uitgevochten wordt (dit kan en mag best heftig zijn), grijpen wij in eerste instantie niet in. Wanneer het erop lijkt dat de kinderen er onderling niet uitkomen zullen wij hulp gaan bieden om het conflict op te lossen.

2.3.2 Leren omgaan met anderen

In spelsituaties leren we de kinderen om speelgoed te delen. Wanneer bijvoorbeeld een kind meerdere speeltjes heeft, en een ander niets, geven wij aan dat ze samen met het speelgoed verder kunnen spelen, of dat het kind een stuk speelgoed aan de ander afstaat.

Wanneer kinderen ruzie hebben, laten we de ruziënde partijen bij ons komen en proberen er gezamenlijk achter te komen wat de oorzaak van de ruzie is. Vervolgens zoeken we samen naar een oplossing. Elkaar troosten is hier doorgaans onderdeel van.

In de groepssituatie proberen we een groepssfeer, saamhorigheid te scheppen d.m.v. activiteiten in groepsverband zoals een kringgesprek, het vieren van feesten (verjaardagen, seizoensfeesten) of een creatieve activiteit.

2.3.3 Respect voor jezelf en anderen

Kinderen die neigen weggedrukt te worden, stimuleren we om voor zichzelf op te komen. Als een kind iets van een ander als onprettig ervaart, nemen we de beide kinderen bij ons. We sporen het kind aan om zelf te vertellen wat hij niet prettig vindt. Als dit moeizaam gaat helpen we hierbij door de ongenoegens zelf te verwoorden. We sporen het kind aan om in elk geval te komen vertellen als er iets vervelends gebeurt.

Kinderen die juist erg veel voor zichzelf opeisen proberen we wat af te remmen door duidelijk te maken dat wanneer je met meer kinderen speelt, je ook met meer kinderen moet delen.

Als de kinderen met iets aan het spelen zijn, bijv. bouwen, tekenen, puzzelen, maken we duidelijk dat je dat niet mag verstoren. We leren ze respect te hebben voor het werk van een ander.

We staan niet toe dat kinderen elkaar proberen af te kraken op bijv. uiterlijk, kleding, resultaat bij een activiteit. We hechten veel waarde aan het leren elkaar te prijzen, te waarderen ("heb je nieuwe schoenen?", "wat een mooie tekening").

Wij proberen het zelfbeeld van de kinderen positief te beïnvloeden door aandacht voor ideeën, de innerlijke wereld van de kinderen, prestaties, uiterlijk en gedrag: een positief zelfbeeld wordt in de prille jeugd gevormd.

2.4.4 Behulpzaamheid

We sporen de oudste peuters aan om de allerjongsten te helpen, dit kan zijn bij het aan- en uitkleden, een puzzel maken of een andere activiteit. We betrekken de kinderen bij kleine huishoudelijke bezigheden en geven ze daarbij taakjes. Dit kan zijn: borden/ bekers naar de tafel brengen, een doekje over de tafel halen, schoenen aan een ander kind brengen, helpen opruimen na een activiteit met veel rommel zoals verven of plakken. Verantwoordelijkheid nemen voor kleine taken maakt de kinderen sterk voor de toekomst met grotere verantwoordelijkheden.

2.4.5 Luisteren naar anderen

Bij kringgesprekken, gesprekjes aan tafel of gesprekjes in kleine groepjes willen we zorgen dat ieder kind aan bod komt. We leren de kinderen te luisteren naar wat een ander te vertellen heeft, en daar op in te haken. Kinderen die niet zo snel op de voorgrond treden proberen we te stimuleren ook hun zegje te doen door hen heel direct bij het gesprek te betrekken (bijv. door vragen te stellen.)

2.4 Het geven van een kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken

Waarden geven aan hoe men over iets denkt. Normen zeggen iets over hoe men zich zou moeten gedragen. Op basis van de normen en waarden die Mama's Kindje heeft, ontstaan gebruiken, rituelen en regels. Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden en normen en regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. Zo kunnen zij hun weg vinden in de maatschappij. Kinderopvang biedt een bredere samenlevingsvorm dan een gezin. Kinderen ontmoeten er verschillende mensen en maken kennis met een diversiteit aan normen en waarden. Het gedrag van de pm'er speelt een cruciale rol bij morele ontwikkeling van kinderen. Door de reactie van de pm'er ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders zijn en van mogen en moeten. De reacties van de pm'er geven niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen maar worden door kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen of volwassenen. De pm'er heeft dus een belangrijke invloed op de ontwikkeling van empathie en (pro)sociaal gedrag.

Belangrijk voor uitvoering voor het eigen maken van de normen en waarden betreft de omgang met elkaar, specifieke situaties zoals een conflict, positieve benadering elkaar bij de naam aanspreken, afspraken maken wat welk en niet mag in de

ruimte. Respectvol met elkaar omgaan, groepsgenoten en ruimte en spel. Elkaar wijzen op wat er gebeurt, verwoorden wat er gebeurt en respect voor elkaar en het materiaal. Stimuleren om rekening met elkaar te houden en aandacht geven aan culturen, religieuze vieringen en rituelen.

Regels zijn alle kinderen nodig om de sfeer goed te houden, maar kinderen moeten wel weten wat de regels zijn en belangrijker nog ze moeten de regels begrijpen. We nemen elke dag de tijd om kinderen de regels uit te leggen en wat er gebeurd als kinderen regels "overtreden". We herhalen de regels daarom dagelijks.

Bij Mama's Kindje mogen de kinderen je, jij zeggen tegen de volwassenen en hen bij de voornaam noemen of juf zeggen. Maar als zij van huis uit leren om 'u' te zeggen tegen volwassenen, dan mogen ze dat ook op ons kinderdagverblijf doen. We doen ons best om rekening te houden met de normen en waarden van thuis. Zo houden we rekening met elkaars geloofsovertuigingen waardoor we bijvoorbeeld alleen vegetarisch eten op het kinderdagverblijf. Zo hoeven niemand uit te sluiten of ingewikkeld te doen over spijsvoorschriften.

Sommige dingen gaan uiteraard anders bij Mama's Kindje dan thuis. Er gelden andere gewoontes en regels en de pm'ers reageren anders dan de eigen ouders. Het is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen dat zij zien dat er verschillen zijn tussen de thuissituatie en een buitensituatie en hiermee leren omgaan. Stel dat een kind thuis niets hoeft te delen, of tijdens het eten naar een scherm kijkt. Bij Mama's Kindje leren de kinderen speelgoed te delen en met aandacht te eten.

2.4.1 Openstaan voor andere normen en waarden

Door de verscheidenheid aan culturen binnen ons kinderdagverblijf krijg je hier te maken met verschillende gewoontes en andere normen en waarden. Wij erkennen de eigenheid van ieder kind, de eigenheid die met zijn cultuur verbonden is en zullen proberen zoveel mogelijk aan specifieke wensen gehoor te geven. Wij besteden aandacht aan liedjes uit andere landen, intercultureel spelmateriaal (bijv. poppen, boekjes, puzzels) en voeding uit andere landen. Verder houden wij rekening met diëten die aan een eventuele geloofsovertuiging verbonden zijn. Alle kinderen weten bijvoorbeeld wat 'varken' is, en dat sommige kinderen dat niet mogen eten.

2.4.2 Corrigeren en belonen

Wij vinden het belangrijk dat we bij corrigeren het kind aanspreken op zijn gedrag en niet het kind zelf veroordelen ("Ik vind wat je doet niet goed/leuk" i.p.v. "ik vind jou niet leuk/lief"). Op deze manier laten we het kind in zijn waarde en keuren slechts zijn gedrag af. Wij streven naar een duidelijke en positieve benadering.

Soms wordt een kind dat erg druk (en daarom soms storend) is even afgezonderd van de groep om even tot rust te komen. Na een tijdje kunnen we in alle rust duidelijk uitspreken wat we afkeuren in het gedrag alvorens het kind weer gaat spelen. Het accent zal hierbij liggen op positief gedrag; we streven naar belonen in plaats van straf. Het goede voorbeeld van de pedagogisch medewerkers met elkaar, met de kinderen en met de ouders is onontbeerlijk bij het overbrengen van waarden en normen.

3. Plaatsingsbeleid

3.1 Bitcare

Mama's Kindje werkt met de ouderapp van Bitcare. Deze app geeft de pm'ers meer ruimte om te kunnen werken met de kinderen. Via deze app kan er gemakkelijk gecommuniceerd worden met ouders. Onze pm'ers werken gedurende dag de informatie rondom het kind bij via de app, bijvoorbeeld wat het kind heeft gegeten, gedronken, hoe vaak het heeft geslapen of een schone luier heeft gekregen. Ook is het mogelijk om foto's te publiceren via de app die alleen desbetreffende ouder(s) kunnen zien. Met behulp van de activiteitenregistratie wordt er automatisch een online dagboekje gegenereerd voor de ouders. Ouders kunnen deze inzien via een gratis app op hun telefoon, tablet of via een website. Daarnaast kunnen de pm'ers eenvoudig plannen uren registreren via de app. Alle gegevens worden veilig en centraal opgeslagen. Ouders kunnen via de app ook extra dagdelen en ruildagen aanvragen. De pm'ers kunnen dan gelijk zien wat de bezetting is wat de mogelijkheden zijn.

3.2 Rondleiding

Ouders kunnen (via de website) een afspraak maken voor een kennismakingsgesprek en een rondleiding. Onze rondleidingen plannen we altijd rond het middaguur (12u), omdat er dan zoveel mogelijk kinderen op bed liggen. Tijdens de rondleiding proberen we alle vragen van ouders te beantwoorden. Als de ouder dit wil en de situatie het toelaat, kan er gelijk worden ingeschreven. Het inschrijven doen we altijd samen met de ouder. Daarna volgt het intakegesprek als het kind op korte termijn geplaatst kan worden. Als er sprake is van een wachtlijst dan wordt er een intakegesprek gepland ca twee weken voor de plaatsing.

3.3 Intakegesprek

Tijdens het intakegesprek geven we over een weer informatie. We willen graag van de ouder weten hoe het kind eet, drinkt, slaapt, speelt enzoverder. Het is belangrijk om tijdens de intake de verwachtingen tussen ouders en de opvang goed met elkaar te bespreken. Zo proberen we zoveel mogelijk ruis en misverstanden te voorkomen. Wij verwachten van ouders een hoge mate van ouderbetrokkenheid en omgekeerd mogen de ouders van ons verwachten dat we regelmatig en helder communiceren. Verder vertellen we ouders over onze dagplanning, over de maatlijden die wij aanbieden, het vakantieprogramma, hoe kinderen afgemeld kunnen worden, wat wij onder ziek verstaan, wat de taken en functie van een mentor zijn, waarom wij groepen samenvoegen etc.

3.4 Toestemmingsformulieren

Tijdens het gesprek komen tevens de toestemmingsformulieren aan bod. Voor het samenvoegen, contact met derden, fotogebruik, gebruik van de ouderapp Bitcare, plaatsing in een tweede stamgroep e.d. moeten ouders formeel toestemming geven. Ook bespreken we de bijzonderheden rondom voeding van de kinderen. Het komt helaas steeds vaker voor dat kinderen intoleranties of allergieën hebben voor bepaalde voedingssoorten. Omdat we merken dat ouders dat niet altijd voldoende

aangeven, maken we tijdens het intakegesprek gebruik van voedingslijsten waar ouders kunnen aankruisen wat hun kind niet mag eten.

3.5 Plaatsing

In verband met een veilige hechting moeten ouders minimaal 2 dagen opvang bij ons afnemen. Wij vinden het belangrijk dat zowel de kinderen als onze pm'ers zich goed kunnen hechten aan elkaar. Daarvoor moeten zij elkaar wel voldoende keren kunnen zien en mee maken. Eén keer per week is onvoldoende. Overigens maken we daar één uitzondering op, als er in verband met een wachtlijst voorlopig één gewenste dag beschikbaar is. Voor de overige dag(en) staat het kind op de wachtlijst. Zodra kinderen geplaatst worden ontvangen ouders per email een uitnodiging om een account aan te maken voor de ouderapp Bitcare.

3.6 Eerste keer op de opvang

Om het wennen op het kinderdagverblijf te bevorderen mogen kinderen tijdens het wennen iets meenemen van thuis wat hen troost kan bieden. Elk kindje krijgt een persoonlijk bakje of la'tje waar de persoonlijke spullen in worden bewaard. Ouders geven de eerste keer slofjes, een pyjama, reserve kleding, fopspeen, een kam, een fles en een speen mee. Wij zorgen ervoor dat alle persoonlijke spullen gelabeld worden en hygiënisch worden opgeborgen. Spenen en flesjes bewaren we in de koelkast. We proberen zoveel mogelijk het gebruik van fopspenen te minimaliseren in verband met verstikkingsgevaar. Kinderen krijgen de fopspeen alleen als ze niet voldoende getroost kunnen worden en voor het slapen gaan.

3.7 Dag(delen) ruilen of extra dagen opvang

Wanneer het maximum van het toegestane aantal kinderen (twaalf kinderen) op de groep niet wordt overschreden, is het mogelijk dat ouders een dag ruilen of hun kind een dag extra komen brengen. Ruilen kan alleen in dezelfde week en er moet een goede reden voor zijn, zoals bijvoorbeeld een bruiloft, begrafenis of overwerk. Aan ruilen zijn geen extra kosten verbonden. Het gebruik maken van een extra dag, buiten de normale dagen om, is eveneens mogelijk, mits ook weer het maximaal aantal kinderen niet wordt overschreden. Voor een extra dag dienen ouders een eenmalig contract te tekenen. Dit contract wordt in het kinderdagverblijf getekend. Natuurlijk dient de extra dag ook betaald worden, de factuur van de kosten van deze extra dag wordt achteraf verstuurd.

Het aanvragen van een ruil- of extra dag gaat altijd in overleg met de pm'ers. Zij kunnen in hun agenda zien hoeveel kinderen ze verwachten en kunnen inschatten of ze er een extra kind bij kunnen hebben. Het kan voorkomen dat het maximale aantal kinderen niet wordt verwacht, maar dat de pm'ers om een andere reden geen extra kind kunnen hebben, bijvoorbeeld wanneer er een uitstapje gepland staat of als er wenkinderen in de groep zijn. En ruil- of extra dag kan ook aangevraagd worden via info@kdvmmamaskindje.nl.

3.8 Voorrang broertjes en zusjes

Op ons kinderdagverblijf werken we met wachtlijsten. Mocht het voorkomen dat ouders een broertje of zusje inschrijven, dan geven we deze kinderen voorrang op de wachtlijst. Ook hebben kinderen met een sociaal medische indicatie voorrang op de wachtlijst.

4. Structuur en regelmaat

Vanwege onze kleinschaligheid hebben wij ervoor gekozen om voor beide groepen in hoofdlijnen de dagindeling hetzelfde te houden. Als we groepen samenvoegen, bieden we de kinderen dezelfde structuur, regelmaat en herkenning. Structuur en regelmaat geven kinderen houvast en een veilig gevoel. Er is sprake van voorspelbaarheid omdat de kinderen weten wat er komen gaat.

4.1 VVE Piramide

Bij Mama's Kindje maken we gebruik van de Vroege Voorschoolse Educatieprogramma Piramide. Piramide is een educatieve methode voor kinderen tussen 0 en 7 jaar; van kinderdagverblijf tot groep 3 van de basisschool. De methode biedt kinderen een veilige speel- en leeromgeving. Door een slimme combinatie van vrij spel en gezamenlijke activiteiten helpen de pm'ers grip te krijgen op de wereld. De methode is speels en kinderen leren spelenderwijs. Mam's Kindje kiest er specifiek voor om geen gecertificeerde VVE-locatie te zijn. Wij willen graag de ruimte en de vrijheid om de methode te gebruiken zoals het past binnen de visie en de organisatie van Mama's Kindje.

4.1.1 Totaalprogramma

Piramide ondersteunt de pm'ers om aandacht te besteden aan alle ontwikkelingsgebieden: verstandelijk, emotioneel, motorisch en creatief. Kinderen leren hoe zij prettig met anderen kunnen omgaan, plezier hebben in spel en zij worden gestimuleerd om te tekenen, sporten en muziek te maken. Er is specifieke aandacht voor de taalontwikkeling, de beginnende rekenontwikkeling en het 'zelfstandig leren'. De pm'ers zorgen voor een prettige leeromgeving waarin kinderen zelf keuzes kunnen maken. Het vrij spel staat bij Piramide centraal. Het kind kiest zelf waarmee het aan de slag gaat: de bouwhoek, huishoek, leeshoek etc. Waar nodig helpt de pm'er om een keuze te maken en vastgelopen spel weer op gang te brengen door mee te spelen of nieuwe ideeën aan te dragen.

4.1.2 Thema's

Piramide is opgebouwd rond thema's. De pm'ers inspireren zich op de projectboeken welke boordevol staat met ideeën, spelletjes, liedjes en suggesties voor de inrichting van de speelhoeken. De werkelijke input wordt actueel opgedaan via de website van Piramide. ER zijn verschillende themaprojecten zoals Mensen, Eten en drinken, Huis, Verkeer, Lente en Kunst. Deze projectthema's komen ieder jaar terug, maar telkens op een ander niveau. De kinderen zijn 3-4 weken bezig met een project.

4.2 Dagindeling

07.30 uur – 9.00 uur	Inloop van kinderen, overdracht, vrij spelen
09.00 uur – 9.30 uur	Fruit- en tafelmoment
09.30 uur – 10.00 uur	toilet- en verschoonronde
10.00 uur – 10.15 uur	Kring (voorlezen)
10.15 uur – 11.00 uur	Activiteiten (Thema)

11.00 uur – 11.45 uur	broodmaaltijd met diverse soorten hartig en zoet beleg en melk
11.45 uur – 12.15 uur	Toiletronde, opfrissen en tanden poetsen
12.15 uur – 14.15 uur	Slaapronde, wakkere kinderen spelen in de hoeken of doen tafelactiviteiten.
14.15 uur – 14.30 uur	De kinderen die nog slapen worden uit bed gehaald. toilet/verschoonronde
14.30 uur – 15.15 uur	warme maaltijd en water
15.15 uur – 15.30 uur	De groepsruimte wordt schoon gemaakt, kinderen spelen vrij
15.30 uur – 16.30 uur	Begeleide (thema)activiteiten ter bevordering van de ontwikkelingsgebieden
16.00 uur – 18.00 uur	Kinderen worden opgehaald
16.30 uur – 17.00 uur	Versnapering (cracker, rijstwafel, (ontbijt)koek, soepstengel en drinken water of limonade)
17.00 uur – 18.00 uur	Vrij spelen, laatste verschoonronde en opfrissen

4.3 Spelen

4.3.1 Vrij spel

Wij maken onderscheid tussen totaal vrij spel en begeleid vrij spel. Bij totaal vrij spel kunnen de kinderen zelf kiezen. Het kind leert om zelf bezig te zijn. Hierbij heeft de pm'er geen inbreng, terwijl de veiligheid van de kinderen goed in de gaten wordt gehouden. Bij het begeleide vrij spel stimuleert de pm'er de verschillende ontwikkelingsgebieden door het spel te structureren en speelgoed aan te bieden.

4.3.2 Samenspel

De pm'er is met meerdere kinderen bezig met een spel. Hierdoor leren de kinderen ook van elkaar. De kinderen worden, afhankelijk van hun ontwikkelingsfase gestimuleerd om mee te doen. De pm'er zorgt voor voldoende afwisseling en variatie en zorgt ook voor rustig spel en actief spel.

4.4 Rituelen

Voor kinderen zijn rituelen en een vaste structuur in de dag erg prettig. Ze weten wat er gaat gebeuren en wat er van hen verwacht wordt. Dat geeft ze een veilig en vertrouwd gevoel. Thuis hebben veel gezinnen een vast ritueel bij het naar bed gaan in de avond. Zo weet het kind dat hij of zij de nacht in gaat. Ieder gezin heeft andere rituelen maar we hebben ze allemaal. Ook bij Mama's Kindje hebben we een vaste structuur en veel rituelen. Hiermee bieden we de kinderen houvast en veiligheid. Een dag bij Mama's Kindje bestaat niet alleen uit een vaste volgorde van routinemomenten maar het barst ook van de rituelen.

- We zingen liedjes passend bij de vaste momenten van de dag, bijvoorbeeld op de melodie van Vader Jacob:
  - “Goedemorgen allemaal”,
  - “Handjes wassen”, “toeten wassen” “Smakelijk eten”;
  - “We gaan opruimen”
- De manier waarop we naar buiten gaan om te spelen en ook weer naar binnen;
- Peuters die na het buitenspelen hun handjes wassen;
- Tanden poetsen voor het slapen gaan;
- Het vieren van verjaardagen, met dezelfde volgorde in liedjes, spelletjes, feliciteren en trakteren;
- Verschoonmomenten met een vaste volgorde: uitkleden, schoonmaken, aankleden; ondersteund door de woorden van de pedagogisch medewerker;
- Eetmomenten met wachten op de beurt, zelf smeren van boterhammen, het samenzitten en rustig samen eten.

4.5 Activiteitenoverzicht

Activiteit	Ontwikkelingsdoel	Benodigdheden
Voorlezen	Cognitie: taalontwikkeling	Leesboeken
Knutselen	Cognitie: creativiteit Persoonlijkheid, zelfstandigheid	Lijm, scharen, diverse papiersoorten, verf, vilt, karton, blik, kunststof e.d.
Vrij spel	Persoonlijkheid: autonomie, persoonlijke voorkeur, Motoriek Fantasie	Hoeken, speelmaterialen buiten
Puzzelen	Cognitie	Diverse soorten puzzels voor verschillende leeftijdstadia
Groepsgesprek	Cognitie (denkvermogen) taalontwikkeling Sociale competentie (inlevingsvermogen)	Pm'ers organiseren en leiden, bijvoorbeeld een kringgesprek
Verkleeden	Cognitie, persoonlijke competenties, creativiteit	Verkleedhoek, diverse soorten verkleedkieren- en accessoires, spiegel
Zingen en dansen	Cognitie (taalontwikkeling) Persoonlijke competentie (talent, melodielijnen leren) Motoriek	Pm'ers die beschikken over veel kinderliedjes welke ondersteund worden door motorische bewegingen, zoals 'hoofd, schouders, knieën, teen' 'dit zijn mijn wangetjes' etc.

5. Stamgroepen en inrichting

De wet Kinderopvang schrijft voor dat een kind in één vaste groep kinderen geplaatst wordt. Bij het kinderdagverblijf spreken we daarbij van stamgroepen. Mama's Kindje heeft twee horizontale stamgroepen.

5.1 De Rupsjes, 6 weken – 2 jaar

In de horizontale groep De Rupsjes vangen we maximaal 12 kinderen op in de leeftijd van 6 weken tot 2 jaar. De groep is gesitueerd op de eerste verdieping.

5.2 De Vlinders

In de horizontale groep De Vlinders vangen we maximaal 13 kinderen op in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. De Vlinders is gehuisvest in het souterrain van ons pand en biedt toegang tot de buitenruimte.

5.3 activiteiten buiten de stamgroep

5.3.1 Samenvoegen

Aan de randen van de dag zijn er vaak weinig kinderen aanwezig. Het is dan fijner voor de kinderen en de pm'ers als er meer kinderen aanwezig zijn zodat er samen gespeeld kan worden. Wij voegen dagelijks samen van 7.30u tot 8.30u bij de Vlinders. Incidenteel wordt er aan het einde van de dag van 17.00u tot 18.00u samengevoegd bij de Rupsen. Dit is afhankelijk van het aantal kinderen en de aanwezige pm'ers. Ouders hebben schriftelijke toestemming gegeven voor het samenvoegen tijdens het intakegesprek.

5.3.2 Buiten spelen

Buiten spelen is gezond. De kinderen kunnen een frisse neus halen, lekker uitwaaien en rennen. Wij hebben een eigen buitenspeelplaats. De kinderen gaan in principe elke dag, twee keer, buiten spelen. Als de weersomstandigheden extreem zijn, bijvoorbeeld bij harde regen/storm, dan gaan we minder of niet naar buiten. Het buitenspeelgoed (onder andere kinderfietsjes, skippyballen, loopauto's, ballen enz.) wordt in de zomermaanden aangevuld met waterbadjes. Buiten kunnen de kinderen ook in de zandbak spelen met allerlei zandbakmateriaal als scheppen, emmers, autootjes, zeefjes en vormpjes.

Het buitenspelen is goed voor de gezondheid en lichamelijke ontwikkeling (beweging), de cognitieve ontwikkeling (logisch denken), de sociale ontwikkeling (samenspelen) en de creatieve ontwikkeling (fantasie). Het draagt bij aan een gezond en evenwichtig kind.

5.3.3 Uitstapjes met de kinderen

Wij maken graag uitstapjes met de kinderen. Bijvoorbeeld naar een speeltuin, een groter terrein om met de bal te spelen, het Zuiderpark of naar een kinderboerderij. Het doel hiervan is om kinderen in aanraking te laten komen met de buitenwereld en hun kennis te verbreden. Het is ook bedoeld om een frisse neus te halen en de dag te doorbreken. Duo kinderwagens.

Tijdens uitstapjes houden we ons natuurlijk aan de veiligheidsregels. We gaan altijd met minimaal twee pm'ers op pad. De pedagogisch medewerkers hebben een telefoon en een lijst met telefoonnummers van de ouders bij zich. De pm'ers geven van te voren aan waar ze naartoe gaan en hoe laat ze terug zijn. Het gaat hierbij om bezoeken aan kinderboerderijen of een speelterrein in de directe omgeving van het kinderdagverblijf. Bij het intakegesprek worden de ouders op de hoogte gesteld van uitstapjes en wordt om toestemming hiervoor gevraagd.

5.4 De hoeken

5.4.1 huishoek

In de huishoek kunnen kinderen o.a. het gedrag en de verschillende rollen van volwassenen imiteren, bijvoorbeeld de thuissituatie of de situatie op het kinderdagverblijf. De huishoek nodigt samenspel uit wat ten goede komt aan de sociaal/emotionele ontwikkeling. Kinderen kunnen rollenspellen spelen. Hier komt ook de taalontwikkeling om de hoek kijken en het uiten van emoties. Daarnaast komen de kinderen in aanraking met elkaars normen en waarden. Ook leren ze om echt samen te spelen en rekening te houden met elkaar.

Bijvoorbeeld wanneer kinderen samen een gezin naspelen, willen ze graag van rol wisselen, bijvoorbeeld eerst mama zijn, dan de baby, etc. Onderling worden er dan afspraken gemaakt over de beurt. Met kleine veranderingen en aanpassingen aan de huishoek dagen wij de kinderen uit en maken wij het voor hun aantrekkelijk. In de huishoek zijn de volgende materialen te vinden: keuken, bordjes, pannen, potten, bestek, wasmachine, poppen, knuffels, verkleedkleden voor poppen, verkleedkleden voor de kinderen, prinsessen, superhelden etc.

5.4.2 Bouw- en autohoek

In de bouw- en autohoek kunnen kinderen bouwen met blokken en spelen met auto's. Het bouw materiaal is geordend op soort en bevindt zich in bakken op ooghoogte. Beschrijving van deze hoek: houten of kunststof auto's, treinen, treinbanen, bommen, Duplo, gekleurde houten blokken.

Als pm'ers meespelen bieden ze de peuters ontwikkelingskansen die eigen zijn aan de bouwhoek: oriënteren in de ruimte, inzicht in vormen en getallen, taalontwikkeling, sociale ontwikkeling en probleemoplossend denken. Begeleid spel daagt de kinderen uit op de grens van hun bouw-kunnen. Kinderen worden gestimuleerd om een gemeenschappelijke bouwdoel te hebben. Bijvoorbeeld het bouwen van een kasteel van Assepoester, of de racebaan van Cars. Een gemeenschappelijk bouwdoel lokt spontaan taal en interactie uit. De peuters móeten wel communiceren om hun doel te bereiken. Ze overleggen om te komen tot gemeenschappelijke betekenisgeving (De roze blokjes vormen de slaapkamer.), ze gebruiken heel wat logisch-mathematische begrippen (Hier moeten twee blokken komen. De pitstop is aan het begin van de racebaan.) en ze stemmen hun handelingen op elkaar af (Kan je mij eens een dak geven? Houd je het hier even vast?).

5.4.3 Leeshoek

In de leeshoek mogen de kinderen zelf een boekje pakken en op de bank plaatsnemen om te lezen. De leeshoek stimuleert vooral de cognitieve ontwikkeling waar taal onderdeel van uit maakt. Daarnaast biedt de leeshoek ook een knusse en veilige omgeving om de hechting tussen pm'er en het kind te bevorderen. De kinderen kunnen door de boekjes bladeren, afbeeldingen bestuderen en er zelf een verhaal bij verzinnen. De pm'ers doen regelmatig mee en lezen op verzoek voor. Er is een grote bank waar de kinderen en pm'ers kunnen zitten.

5.5 Beroepskracht-Kindratio (BKR)

Vanuit de wet is bepaald dat er altijd een minimale bezetting van pm'ers op het aantal kinderen aanwezig moet zijn. Dit noemen ze de Beroepskracht-Kindratio. Een pm'er mag maximaal een aantal kinderen verzorgen, hoe jonger het kind, des te minder het aantal. In 2019 zijn de nieuwe rekenregels van de BKR ingegaan. De grootste wijziging voor kinderdagverblijven is dat de BKR voor nuljarigen is aangepast van 1 pedagogisch medewerker op 4 kinderen, naar 1 op 3. Dat heeft invloed op de groepssamenstelling en de maximale groepsgrootte van groepen waar nuljarigen in zitten, zowel de horizontale als de verticale groepen. Door de aanpassing van de BKR kan de pedagogisch medewerker meer tijd en aandacht besteden aan de baby's. Pedagogisch medewerkers kunnen inspelen op de individuele behoeften van een baby. Meer tijd en aandacht voorkomt ook stress door overprikkeling bij baby's. Om de BKR uit te rekenen gebruiken we bij Mama's Kindje de rekentool van Bitcare of 1ratio.nl.

5.6 Afwijking BKR, 3-uursregeling

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pm'ers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

De afwijkende uren moeten vastgelegd worden in het pedagogisch beleidsplan. Mama's Kindje communiceert ook actief naar ouders wanneer afgeweken wordt van de beroepskracht-kindratio. Dit doen we tijdens het intakegesprek. Deze uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde. Op beide groepen wijken we (mogelijk) af van de beroepskracht-kindratio op de volgende tijdstippen:

08:30 – 09:00 (weinig kinderen aanwezig)

12:00 – 13:00 (Pauzes) 2 pm'ers pauzeren per keer, één pm'er blijft op de groep

13:00 – 14:00 (Pauzes) 2 pm'ers pauzeren per keer, één pm'er blijft op de groep

17:00 – 17:30 (Meeste kinderen zijn inmiddels opgehaald)

Tijdens de overige uren wordt er niet afgeweken van de kindratio.

6 Verzorging kinderen

6.1 Eten en drinken

In de regel wordt er vier keer per dag op vaste tijden gegeten en gedronken. Eten en drinken wordt gelijktijdig aangeboden. Wij bieden naast een broodmaaltijd ook een warme maaltijd. Alle maaltijden zijn vegetarisch. Het brood en de crackers e.d. die we aanbieden is volkoren. We stimuleren de kinderen om zoveel mogelijk met mes en vork te eten om hun (fijne) motoriek te stimuleren. Bij de broodmaaltijd serveren we ook standaard (snoep)tomatjes en komkommers. De warme maaltijden proberen we zo divers mogelijk te bereiden, met veel groenten en vezels. Te denken valt aan rijst met doperwtjes, worteltjes, bloemkool of broccoli. We gebruiken zo min mogelijk zout en kruiden het eten licht. Onze tussendoortjes zijn voornamelijk (volkoren) luchtige crackers, (volkoren) soepstengels en tarwe biscuitjes.

Baby's bieden we Nutrilon melk aan. Dit doen wij tot het kind 1 jaar is (Nutrilon 1, 2 en 3). Daarna gaan we over naar koemelk. Ouders die speciaal voeding willen, bijvoorbeeld omdat het kind allergisch is voor Nutrilon of koemelk, geven zelf speciaalvoeding mee. Ook als ouders persé rijstvoeding of pap willen, dan geven zij deze voeding ook zelf mee.

We gaan met zijn allen aan tafel en eten fruit (appel, banaan of peer). De kinderen eten dit in voorgesneden stukjes met een vorkje. Voor de jongste kinderen wordt het fruit gepureerd, wij voeren ze dan met een lepeltje. Hierna drinken we water of limonade. Voor de kleine baby's geldt een individueel voedingschema (flessen).

Voor kinderen die een dieet volgen, zorgen wij na overleg met de ouders dat producten die zij wel mogen eten in huis zijn. In principe eten we eerst een boterham met hartig beleg, op de volgende boterham(men) kan ook voor zoet beleg gekozen worden. We eten brood in kleine stukjes met vorkjes. Van te voren benoemen we de belegsoorten, de kinderen mogen zelf kiezen wat ze op hun brood willen.

We streven ernaar dat de kinderen zelf het gewenste beleg leren benoemen, en dat ze ook zelf inzicht leren krijgen of ze nog trek hebben in meer brood na hun eerste boterham, door ze zelf te laten vragen om nog een boterham: en dan een hele of een halve. Na de boterham drinken we melk.

6.2 Luiers en zindelijkheid

Wij hanteren een all-in prijs waar voeding, verzorgingsartikelen zoals Sudocreme, haarlotion en materialen inbegrepen zijn. Als ouders liever andere merken gebruiken, dan kunnen zij die zelf mee geven. Bijvoorbeeld een ander merk luiers of babydoekjes dan die wij gebruiken. In de zomer vragen we ouders om ook zwemluiers mee te geven als we wateractiviteiten ondernemen.

Zodra we merken dat het kind toe is aan de zindelijkheidstraining, overleggen we met de ouder. Voor het slagen van de zindelijkheidstraining is het noodzaak dat we

nauw samenwerkend met de ouder en dezelfde strategie gebruiken. We letten er ook op of het kind echt gemotiveerd is om zindelijk te worden. Als het kind niet wil dan dwingen we niet en proberen we het op een later tijdstip. Door het kind te dwingen kan het een aversie ontwikkeling voor de toiletgang wat natuurlijk niet wenselijk is.

Het is onze ervaring dat het gezamenlijk plassen, zoals dat op de groep gebeurt, stimulerend werkt; de kinderen doen mee met de anderen en volgen het voorbeeld van anderen. Als een kind zindelijk begint te worden, prijzen we het kind. Daarnaast maken we er ook geen punt van als het mis gaat. We vragen de ouders in deze fase om te zorgen voor voldoende schone kleren op het kinderdagverblijf. Een ongelukje hoort er natuurlijk bij.

6.3 Tandenvoetsen

Om kinderen en ouders het belang van een goede mondhygiëne aan te leren, poetsen de kinderen elke dag hun tanden op ons kinderdagverblijf. Na de lunch frissen de kinderen zich op door hun handen, gezicht te wassen en hun tanden te poetsen. De kinderen worden na gepoetst door de pm'ers. De tandenborstel krijgen ze van ons. We hopen hiermee de kinderen een goede basis mondverzorging mee te geven.

6.4 Slapen

We hebben ruime slaapkamers die afgesloten zijn en regelmatig geventileerd worden. We hebben 11 bedjes per slaapkamer. Alle kinderen tot anderhalf jaar slapen in een eigen bedje met een slaapzakje. Jonge baby's worden op de rug te slapen gelegd en worden eventueel extra toegedekt met een katoenen dekentje, we maken geen gebruik van dekbedden. We gebruiken geen bedzeiltjes om de kans op verstikking te verkleinen. Part-time kinderen kunnen een bedje delen, maar niet het beddengoed. Elk kind heeft een eigen lakentje, dekentje en een slaapzak wat wekelijks wordt gewassen. Een pm'er houdt de wacht tijdens het slapen en de babyfoon gaat aan. De kinderen slapen in een eigen slaapritme dat aansluit op die van thuis. Geleidelijk aan gaat het kind mee in de ritme van het kinderdagverblijf waar de oudste baby's één keer per dag slapen (samen met de peuters). Als de slaapzaal vol is slapen/rusten de oudste peuters op de groep. Peuters die ruim 3 jaar zijn slapen over het algemeen een uurtje. Een paar maanden voordat ze naar de basisschool gaan wordt het slapen afgebouwd. Dit gaat uiteraard in nauw overleg met de ouder.

6.5 Verjaardagen en feesten

Verjaardagen en feesten vieren we altijd uitbundig. Het is tenslotte feest en bij een feest hoort lekkers en cadeautjes. De verjaardagen van kinderen worden 's morgens met de groep gevierd. Ruim van te voren wordt een mooie verjaardagshoed gemaakt met afbeeldingen die passend zijn bij het kind. Bijvoorbeeld een Disney-figuur, e.d. Er wordt hartelijk gezongen voor het kind en een cadeau namens het kinderdagverblijf gegeven. Het cadeau moet bij voorkeur persoonlijk uitgezocht en educatief zijn, zoals een (voorlees)boek, een puzzel, e.d. Ouders worden geadviseerd om hartig, vegetarisch en gezond te trakteren met verjaardagen. Als er toch snoep wordt getrakteerd dan geven we die mee naar huis.

Omdat er in ons kinderdagverblijf kinderen uit verschillende culturen komen, besteden wij ook veel aandacht aan feesten uit andere landen/culturen. Zo vieren we in elk geval Sinterklaas, Kerst, Pasen, Halloween, Koningsdag, Suiker- en Offerfeest. Onze knutsels en de inrichting van de ruimtes stemmen we af op de feestdagen. Met Halloween gaan we uiteraard in de weer met griezelige versieringen zoals spinnen rag en heksenhoeden. Met koningsdag organiseren we de Koningsspelen, we knutselen hoedjes in de kleuren van de Nederlandse vlag (en oranje), kinderen krijgen vlaggetjes op hun wangen geschminkt en hebben we buiten activiteiten zoals kegelen.

Met het Suiker- en Offerfeest trakteren we de kinderen ook op cadeautjes en hebben we lekkers voor ouders. Die proberen we ook zoveel mogelijk verantwoord te houden, bijvoorbeeld met Turks fruit, dadels en noten.

6. Personeel

Iedereen die werkzaam is bij Mama's kindje is gekoppeld via het personenregister kinderopvang. Dit betekent dat iedereen continue gescreend wordt. Dit geldt ook voor stagiaires en medewerkers die op basis van freelance voor ons werken.

7.1 Pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers hebben minimaal de opleiding SPW3 (of hoger) voltooid. We verwachten van onze pm'ers dat zij zich verantwoordelijk gedragen en handelen vanuit een goede dosis verstand. Onze pm'ers dienen tevens te beschikken over de zes interactievaardigheden die we hebben beschreven in bijlage 1.

7.2 Kwaliteit

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid. Door het beleid naar concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten te vertalen. Daarbij draagt de pedagogisch beleidsmedewerker zorg voor de uitvoering van het beleid zodat alle medewerkers op dezelfde manier werken en zo de kwaliteit waarborgen. De pedagogisch beleidsmedewerker onderzoekt ontwikkeling, knel- en verbeterpunten binnen het pedagogisch beleid. In een continue proces wordt aandacht besteed aan de uitvoering, evaluatie en aanpassing van het pedagogisch beleid.

Tevens ondersteunt de pedagogische beleidsmedewerker de medewerkers in het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt samen de coaching behoeften. In het opleidingsplan hebben we de planning van de verplichte scholing rondom de ontwikkeling mondelinge taalvaardigheden op niveau 3F / B2 en de scholing in het werken met baby's vastgelegd.

7.3 Stagiaires

Wij helpen stagiaires graag aan ervaring in de kinderopvang. We bieden MBO'ers die PW2, 3 en 4 (BOL) studeren 2 à 3 dagen per week een stageplaats. Ook HBO studenten bieden we een stageplek, bijvoorbeeld PEM, SPH en Pedagogiek (mits de praktijkbegeleider bevoegd is voor begeleiding). We hebben de afspraak dat we maximaal 4 stagiaires op een dag hebben. Stagiaire hebben een vaste groep en een vaste praktijkbegeleider bij mama's kindje. De praktijkbegeleider biedt begeleiding bij opdrachten (zowel van Mama's Kindje als van school), onderhoudt het contact met de school (in overleg met de stage coördinator) en is de vaste aanspreekpunt voor de stagiaire. De interne stage-coördinator zorgt voor de aanvraag en plaatsing van de stagiaires.

Stagiaires krijgen dagelijks, na hun pauze, een afgesproken tijd om opdrachten van school te maken. Stagiaires hebben verschillende taken, zoals voorlezen, verschonen, knutselen, meedoen met de dagelijkse activiteiten, de maaltijden voorbereiden en opruimen. Stagiaires zijn echter altijd boventallig en ondersteunend aan de vaste pm'ers. Spelen, helpen en verzorgen. In principe een groot deel van wat de vaste pm'ers doen maar dan altijd onder begeleiding. De stagiaires doen

normaliter geen overdracht aan ouders en voeren geen oudergesprekken, tenzij het schoolopdrachten betreft.

7.3.1 Formatieve inzet

Soms komen we personeel tekort. We hebben zieke pedagogisch medewerkers of het is vakantietijd en medewerkers willen hun vakantie opnemen. Onder die omstandigheden zetten we bij wijze van uitzondering stagiaires in die meetellen met de BKR. Dit noemen we het formatief inzetten van stagiaires.

Studenten in opleiding tot pedagogisch medewerker die geen BBL, derde leerweg (OVO) of hbo-duale leerroute volgen, kunnen op basis van een arbeidsovereenkomst formatief worden ingezet in de volgende situaties:

- Bij ziekte van een pedagogisch medewerker.
- Tijdens schoolvakanties van de student.

Daarvoor gelden de volgende voorwaarden:

- De student mag nooit alleen op de groep staan, behalve tijdens pauzes;
- De mbo-student mag niet worden ingezet tijdens het eerste leerjaar;
- De mbo-student kan uitsluitend worden ingezet op de eigen stagelocatie.

We brengen ouders op de hoogte van de formatieve inzet via nieuwsbrieven en/of onze ouderapp BitCare.

7.4 Vaste gezichtencriterium

Bij Mama's Klndje vinden wij het belangrijk dat kinderen opgroeien in een veilige en vertrouwde omgeving. Daarom vinden wij het belangrijk dat ieder kind vaste en vertrouwde gezichten om zich heen heeft. Om dit te waarborgen, wordt binnen het dagverblijf gewerkt met een vaste gezichtencriterium, wat inhoudt dat voor ieder kind geldt dat er minimaal een vast gezicht aanwezig is, op de dag dat het kind wordt opgevangen. Het aantal vaste gezichten voor een 0-jarige is maximaal twee. Dit houdt in dat een van deze twee vaste gezichten in principe altijd aanwezig zal zijn. Als er op basis van het beroepskracht-kind ratio met drie of meer pm'ers gewerkt wordt, worden maximaal drie vaste gezichten per dag toegewezen aan een 0-jarige.

Het aantal vaste gezichten voor een kind van 1 jaar of ouder is dan drie. Als er basis van de beroepskracht-kindratio met drie of meer pm'er gewerkt wordt, worden er maximaal vier vaste gezichten toegewezen aan een kind van een jaar of ouder. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau. Invalkrachten worden zoveel mogelijk ingepland op een vaste groep zodat er een minimaal verloop van gezichten is voor de kinderen. Ondanks alle maatregelen die we nemen, kan het helaas voorkomen dat bijvoorbeeld door verlof, vakantie en ziekte van een pm'er niet 100% kan worden voldaan aan het vaste gezichtencriterium. Dit is een overmachtssituatie.

7. ouderbeleid

8.1 Contact met ouders

Er wordt gewerkt aan een goede verstandhouding met ouders. We willen graag een vertrouwensband creëren met ouders zodat we een samenwerkingsverband aan kunnen gaan op basis van gelijkwaardigheid. Er is dagelijks contact bij het halen en brengen van de kinderen.

Daarnaast zijn er ook vaste momenten voor een uitgebreider contact tussen ouder en mentor bij:

- Het kennismakings- en intakegesprek;
- Het evaluatiegesprek met de mentor tot na drie maanden plaatsing;
- De periodieke gesprekken naar aanleiding van de observaties (10-minutengesprekken):
- Het tussentijdse gesprek op verzoek van ouders of mentor;
- Het afrondingsgesprek bij vertrek van ons kinderdagverblijf;
- De themabijeenkomsten die we vier keer per jaar aanbieden.

De periodieke gesprekken worden gevoerd door de mentor.

8.2 Periodieke besprekingen met ouders

Ouders worden, naast de breng- en haaloverdrachten, uitgenodigd voor een periodiek gesprek waarin het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind centraal staan. De observaties geven input voor dit gesprek. Eventuele zorgen worden in dit gesprek besproken en de informatie die in oudergesprekken verkregen wordt, wordt schriftelijk vastgesteld. Zo kan het verloop van de ontwikkeling van een kind goed gevolgd worden. Ook blijft duidelijk op basis van welke overwegingen bepaalde beslissingen genomen zijn. Deze gegevens worden in verband met de privacy van kinderen en ouders zorgvuldig bewaard in het kinddossier.

8.3 Samenwerking met ouders

In de kinderopvang wordt een deel van de opvoeding en verzorging van de kinderen overgenomen van de ouders. Dit maakt het nodig om gegevens over de ontwikkeling van het kind uit te wisselen, waardoor wederzijdse inzichten over de ontwikkeling van de kinderen worden vergroot. Om kinderen een zo goed mogelijke opvang te bieden is een goede samenwerking met ouders van groot belang. Daartoe dient aan een tweetal randvoorwaarden te worden voldaan:

- Wederzijds vertrouwen: begrip voor verantwoordelijkheden, mogelijkheden en beperkingen van zowel ouders als leidsters;
- Wederzijds respect: respect van de leidsters voor de ouders die de eindverantwoordelijkheid voor hun kind hebben. Respect van ouders voor de professionele verantwoordelijkheid van de leidsters voor hun kind.

Daarnaast krijgt de samenwerking tussen ouders en leidsters gestalte door:

- Uitwisselen opvoedingsideeën. Het uitwisselen van opvoedingsideeën maakt het mogelijk om een lijn te volgen in de benadering van het kind. Soms kan een bepaalde benadering thuis succesvol zijn en kan de kinderopvang die

overnemen. Andersom kan dat ook gelden. Verschillen in opvoeding en benadering van het thuis en in het kinderdagverblijf zijn eveneens bespreekbaar;

- Opvoedingsvragen van ouders. De opvang kan ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Dit gebeurt in individuele contacten tussen ouders en pm'ers. De pm'ers zien de kinderen de hele dag en hebben zicht op hun ontwikkeling. Als er problemen zijn met een kind wordt in overleg met de ouders bekeken wat het beste is voor het kind.

8.4 Betrokkenheid

Onze filosofie is dat een kind zich beter ontwikkelt wanneer de opvoeding van het kind de verantwoordelijkheid is van alle betrokken partijen. Samen moeten we ervoor zorgen dat onze kinderen opgroeien tot gelukkige en stabiele volwassenen. Mama's Kindje hecht daarom veel belang aan de mening van de ouders. Ouders kunnen met ons meedenken over de activiteiten van ons kinderdagverblijf door plaats te nemen in de oudercommissie. Ouders kunnen zich via de locatiemanager opgeven voor de oudercommissie.

8.4.1 De oudercommissie

De belangen van de kinderen en ouders van het kinderdagverblijf waar de oudercommissie aan verbonden is, zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen;

Gevraagd en ongevraagd te adviseren ten aanzien van kwaliteit;

Het behartigen van de belangen van de ouders van het kinderdagverblijf bij de directie.

8.5 Themabrieven

Elke maand werken we met een nieuwe thema vanuit ons VVE-programma. Ouders krijgen dan een themabrief mee waarin alle begrippen, nieuwe woorden, kleuren en dergelijke zijn uitgelegd. We vragen ouders om thuis ook te oefenen met het kind zodat we samen grote stappen kunnen maken in de ontwikkeling van kinderen. Om de drie maanden organiseren we een gezellige themabijeenkomst. We verwachten van onze ouders dat zij deze bijeenkomsten bezoeken. Ouders kunnen dan niet alleen de knutselen van onze kinderen zien, maar ook de liedjes leren zingen die bij het thema horen.

8.6 Nieuwsbrieven

Ouders worden ook door middel van nieuwsbrieven op de hoogte gehouden van de stand van zaken betreft het kinderdagverblijf. Minimaal twee keer per jaar brengen we een nieuwsbrief uit met informatie over ons kinderdagverblijf. Te denken valt aan veranderingen binnen het bedrijf zoals een verbouwing of het plaatsen van een nieuwe keuken. Of de deskundigheidsbevordering van onze medewerkers, veranderingen in de wet Kinderopvang (IKK).

Bijlage 1: Interactievaardigheden

Pm'ers maken in hun werk gebruik van verschillende pedagogische vaardigheden. In totaal zijn er zes interactievaardigheden benoemd: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, praten & uitleggen, structuur & continuïteit, ontwikkelingsstimulering en het begeleiden van interacties. In de volgende paragrafen gaan we dieper in op de verschillende vaardigheden en hoe pm'ers zich gedragen door hun vaardigheden te laten zien, horen en voelen.

Sensitieve responsiviteit

Wat doe je?
Ik volg het initiatief van het kind tijdens de interactie ik met ze heb
Ik maak contact met alle kinderen van mijn groep door ze aan te kijken
Ik geef kinderen een veilig gevoel door ze aan te raken wanneer zij daar behoefte aan hebben (knuffelen, op schoot)
Ik heb aandacht voor de signalen van alle kinderen
Ik laat merken dat ik de signalen van kinderen zie of hoor
Ik reageer op het juiste moment op de signalen van de kinderen
Ik help kinderen bij het uiten en verwoorden van hun gevoelens
Ik ga door op de inhoud van wat het kind zegt
Wat zeg je?
Ik noem kinderen bij de naam
Ik verwoord de gevoelens van de kinderen
Ik verwoord wat het kind ervaart of bedoelt
Ik stel de kinderen op hun gemak (bijvoorbeeld met complimenten)
Ik vraag naar de gevoelens en gedachten van kinderen
Ik verwoord mijn eigen gevoelens
Ik benoem dat ik het fijn vind om de kinderen te zien
Hoe zeg je het?
Ik spreek op een vriendelijke toon
Ik laat merken dat ik luister (verbaal en non-verbaal)
Ik gebruik 'kleine' woorden zoals: maar, toch, even,...
Ik gebruik vriendelijke zinsconstructies (zullen we samen...?, wil je soms...?)
Ik spreek met en niet tegen de kinderen
Ik maak oogcontact tijdens het spreken

Praten en uitleggen

Wat doe je?
Ik benut zoveel mogelijk situaties om in gesprek te gaan met kinderen ('kansen grijpen')
Ik moedig kinderen aan om zelf te praten
Ik ga door op wat kinderen zeggen
Ik lees interactief voor
Ik sluit aan bij het taalniveau van verschillende kinderen
Kinderen die het aankunnen zet ik aan tot hoger niveau taalgebruik (redeneren, vergelijken)
Wat zeg je?
Ik voer gesprekjes met kinderen (dialogoog)
Ik benoem wat ik zie en doe
Ik benoem wat kinderen zien en doen
Ik verwoord gedachten en gevoelens van kinderen
Ik vul aan wat kinderen zeggen met extra informatie
Hoe zeg je het?
Ik herhaal wat het kind zegt in de correcte bewoording
Ik vul uitingen van kinderen aan met extra inhoudswoorden
Ik praat mét en niet tegen kinderen
Ik maak correcte en gevarieerde zinnen
Ik stel verschillende soorten vragen (open uitnodigend, niet alleen gesloten vragen)
Ik varieer met woorden door bijvoorbeeld synoniemen te gebruiken
Ik noem het kind bij de naam
Ik maak oogcontact tijdens het spreken

Ontwikkelingsstimulering

Wat doe je?
Ik benut spel voor de stimulering van de ontwikkeling van kinderen
Ik benut de inrichting van de ruimte om de kinderen iets nieuws te laten ontdekken
Ik kies voor spelmateriaal waarmee ik focus kan aanbrengen in de activiteiten van kinderen
Ik speel mee tijdens rollen- en fantasiespel om verdieping aan te brengen in het spel
Ik maak gebruik van kansen die zich voordoen tijdens routines en verzorgingsmomenten om ongepland aan ontwikkeling bij te dragen
Ik zorg voor stimulering op de gebieden: taal, rekenen, sociale en emotionele ontwikkeling en zintuigelijke waarneming en motoriek
Ik daag de kinderen uit om problemen op te lossen
Ik lees interactief voor in kleine groepjes
Wat zeg je?
Ik vraag kinderen naar hun eigen oplossing voor een probleem
Ik vraag me hardop dingen af (hoe zou het kunnen dat..?)
Ik bied een rijk taalaanbod (benoemen, uitleggen, voorbeelden geven, woorden uitleggen)
Ik stel prikkelende vragen (open vragen, ontdekvragen, vragen met 'hoe', 'wat', 'waarom', 'zou het kunnen dat...?' 'wat zou er gebeuren als?')
Ik doe prikkelende beweringen (jouw laarzen passen mij vast ook wel)
Hoe zeg je het?
Ik geef adequate feedback (helpen verwoorden, aanvullen, herhalen, doorvragen)
Ik spreek correct en verstaanbaar
Ik spreek gevarieerd (verschillende soorten zinnen, vragen, woorden)
Ik noem het kind bij de naam
Ik maak oogcontact tijdens het spreken

Respect voor autonomie

Wat doe je?
Ik stimuleer kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen
Ik ben geduldig en volg het tempo van het kind
Ik waardeer de ideeën en oplossingen van kinderen
Ik laat kinderen dingen op hun eigen manier doen
Ik laat kinderen zelf ontdekken
Ik waardeer alle kinderen om wie zij zijn
Ik bied kinderen de gelegenheid om zelf te kiezen
Ik stimuleer kinderen om zelf plannen te maken en deze uit te voeren
Wat zeg je?
Ik verwoord gevoelens en gedachten van kinderen, los van mijn eigen perspectief
Ik laat de kinderen merken dat ik ze ken door individuele kenmerken te benoemen (thuissituatie, voorkeuren)
Ik benoem de talenten van kinderen
Ik vraag kinderen mee te denken over plannen, oplossingen, activiteiten
Ik ga met kinderen in gesprek over een situatie (activiteiten, probleem, wens)
Ik maak contact en benoem wat ik ga doen voordat ik een kind aanraak
Hoe zeg je het?
Ik praat met en niet tegen de kinderen
Ik laat merken dat ik luister
Ik noem het kind bij de naam
Ik maak oogcontact tijdens het spreken

Begeleiden van interacties

Wat doe je?
Ik merk interacties tussen kinderen op
Ik reageer positief op (spontaan) positief contact tussen kinderen
Ik creëer situaties waarin kinderen samen spelen, delen, elkaar helpen of samen een plan maken
Ik begeleid conflicten met het doel kinderen zelf weer op weg te helpen
Wat zeg je?
Ik benoem positieve interacties tussen kinderen
Ik benoem samenwerking tussen kinderen (goede afspraken gemaakt)
Ik verwoord (gevolgen van) gedrag, gevoelens en gedachten van kinderen
Bij ruzie bespreek ik met kinderen wat er gebeurde en zoek samen met hen naar een oplossing
Ik benoem gedrag en gevolgen van gedrag (positief en negatief)
Ik bescherm beurten van kinderen en speel beurten door
Ik stimuleer gesprekjes tussen kinderen (kinderen praten niet alleen met mij)
Hoe zeg je het?
Ik praat met en niet tegen de kinderen
Ik spreek kinderen persoonlijk aan
Ik noem het kind bij de naam
Ik maak oogcontact tijdens het spreken

Structureren en grenzen stellen

Wat doe je?
Ik bied structuur door een vast en herkenbaar dagritme te hanteren
Ik maak duidelijk wat de bedoeling is van een activiteit
Ik heb extra aandacht voor het bieden van structuur aan nieuwe kinderen
Ik hanteer grenzen tijdig (voordat het mis gaat)
Ik pas rituelen en routines toe op de groep
Ik zie er op toe dat de regels en afspraken nageleefd worden
Wat zeg je?

Ik bespreek met de kinderen wat we gaan doen en wanneer
Ik benoem wat de regels en afspraken zijn die gelden op de groep (bijvoorbeeld tijdens de kring of bij het naar buiten gaan)
Ik leg uit waarom de regels en afspraken er zijn
Ik benoem gewenst gedrag
Ik benoem de volgorde van de activiteiten (wat gaan we eerst doen en wat daarna)
Hoe zeg je het?
Ik spreek gestructureerd door de woorden ' eerst, dan, daarna' te gebruiken
Ik gebruik een positieve toon (zoals waardering wanneer een kind de regels goed naleeft)
Ik leg verbanden uit met woorden zoals: 'daarom, omdat, als...dan...'
Ik spreek duidelijk en verstaanbaar
Ik controleer of de boodschap overkomt
Ik noem het kind bij de naam
Ik maak oogcontact tijdens het spreken